

Potilasohje: A-streptokokki – ohjeet lähikontaktille

Olet ollut läheisessä kontaktissa henkilöön, jolla on todettu vakava A-streptokokki-infektio.

Mikä on A-streptokokki?

A-streptokokki (*Streptococcus pyogenes*) on bakteeri, joka leviää nielusta pisaratartunnan ja ihoinfektiosta tai käsien kautta kosketustartunnan kautta lähikontaktille. Taudin itämisaika on yleensä 1–4 vuorokautta, mutta vaihtelee jopa kuukauteen saakka.

Lievät A-streptokokkitaudit ovat tavallisia, joista yleisin on kuumeinen nielutulehdus eli ”angiina”. Bakteeri voi aiheuttaa myös ihoinfektioina märkäruven, tulirokon tai ns. ruusutulehduksen. Varsinkin pikkulapsilla infektio voi ilmetä myös peräaukon ympärillä ihotulehduksena tai emättimen/ulkosynnyttimien tulehduksena. Nielu- ja ihoinfektiot voivat aiheuttaa epidemioita päiväkodeissa, kouluissa ja perheissä. Joskus lievä A-streptokokki-infektio voi johtaa vakavaan taudinkuvaan.

Vakavan A-streptokokkitaudin oireita ovat muun muassa korkea kuume, voimakas kurkkukipu, hengenahdistus, ihoalueen tai raajan nopeasti laajenevaa punoitusta, kova kipua ilman selvää syytä ja heikko yleisvointi. Ihorikot ja -infektiot ovat yleisin vakavan A-streptokokki-infektion lähtökohta. Vakavat taudinkuvat, kuten verenmyrkytys (bakteeri kasvaa veressä), aivokalvontulehdus tai vaikeat iho- ja pehmytkudosinfektiot ovat harvinaisia ja ne hoidetaan aina sairaalassa.

Mitä sinun tulee huomioida?

Seuraa oireitasi ja hakeudu tutkimuksiin ja hoitoon, mikäli sinulla ilmenee kuukauden sisällä

- Lievät A-streptokokkitaudin oireet (ks. edellä): Ota yhteys hyvinvointialueesi terveysasemalle tai päivystykseen. Kerro terveydenhuollon henkilöstölle, että olet altistunut vakavalle A-streptokokki-infektioille.
- Vakavat oireet (ks. edellä): Hakeudu hoitoon välittömästi, hätätilanteessa soita 112.

Huolehdi hyvästä käsi- ja yskimishygieniasta

- Pese kädet vedellä ja saippualla WC:ssä käynnin, vaipan vaihdon, niistämisestä, yskimisen tai aivastamisen jälkeen sekä aina ennen ruokailua tai ruoan laittoa.
- Yski, aivasta ja niistä nenä kertakäyttönenäliinaan. Heitä käytetty nenäliina roskikiin; tämän jälkeen pese kädet. Mikäli nenäliinaa ei ole käytettävissä tai et ehdi sitä ottaa, yski tai aivasta hihaan tai olkavarteeseen.

Lisätietoa

www.thl.fi A-streptokokki